

BILDANDE AV KURBERGSMYRARNAS NATURRESERVAT I FALU KOMMUN

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Området är ca 69 ha och består av en mosaik av myrar och naturskog. Reservatets slutliga gränser utmärks i fält.

Länsstyrelsen fastställer samtidigt skötselplanen, enligt bilaga 3, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Kurbergsmyrarna
Kommun	Falun
Län	Dalarna
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i Natura 2000
Församling/socken	Enviken och Svärdsjö
Naturgeografisk region	28b sydligt boreala kuperade områden
Fastigheter	Intrång: Klockarnäs 3:1, 17:9, 24:19 Köp: Linghed 38:25
Areal enligt värderingsdata	Total areal: 69,2 ha Landareal: ca 68 ha Produktiv skogsmark: 43,1 ha Myr: 25,2 ha

Syfte med naturreservatet

Biologisk mångfald

Syftet är att bevara myrarna och skogarna med sitt växt-och djurliv i naturlig utveckling och skydda dem från hydrologiska ingrepp, skogsbruk, vägbyggen och exploateringar av negativ betydelse.

Friluftsliv

Tillvarata möjligheterna till besök och naturupplevelser i reservatet.

Syftet ska nås genom

- att området lämnas till fri utveckling, där avverkning av enstaka träd för att gynna friluftsliv, naturvård eller kulturvård ska kunna ingå som en naturlig del i skötseln. Om det blir aktuellt ska även naturvårdsbränning kunna utföras.
- information

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Reservatet består av en blandning av myrar och mer opåverkade skogar. Den södra delen, dvs delen i Svärdsjö socken, domineras av gammal naturskog i flack terräng, där det också ingår ett par små tjärnar, Vitstensflyna. Väl inne i Envikens socken sluttar terrängen mot norr och ett landskap med öppna myrar och skogsholmar tar vid. Längre ner sluter sig skogen igen för att längst ner i dalsänkan åter övergå i myrar och fina sumpskogar längs Örabäcken.

Den som gör sig omaket att åka till något av vägsluten, ströva genom reservatet och kanske fika vid Södra Vitstensflyet behöver knappast ångra sig. Den gamla leden till Alderbacka fäbodan passerar genom reservatet. Man får ändå räkna med att det här naturreservatet, långt från de stora vägarna, knappast kommer att locka särskilt många besökare. Syftet är också i första hand att skydda naturskogen och behålla fina miljöer för växter och djur.

Miljömål

Beslutet att skydda Kurbergssmyrarna som naturreservat bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen för levande skogar, myllrande våtmarker och ett rikt växt- och djurliv.

Motiv för bildande av naturreservat

Skyddsform

Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan bäst tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Skogsbruk, vägbyggen och hydrologiska ingrepp är exempel på verksamheter som har sådan inverkan på naturvärdena att de inte kan utföras i reservatet. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap miljöbalken.

Planeringsbakgrund

En stor del av den privatägda marken i det här området, dvs i Enviksdelen av reservatet, klassades som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen. Samma höga klass på naturvärdena håller också den inköpta, f d bolagsmarken på Svärdsjösidan. Gränsen för området har successivt utformats i samråd med markägare m fl.

Reservatsföreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i skötselplanen. Detsamma gäller för uppföljning av kvalitetsmål. Vidare ska föreskrifterna heller inte utgöra hinder för normalt underhåll av vägar, ledningar/ledningsgator och uppmärkta leder.

A Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämma eller på något sätt skada mark eller vatten
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle
3. gödsla, sprida aska eller använda bekämpningsmedel
4. framföra motordrivet fordon, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag
  - Transportera ut älg, björn, större hjortvilt eller vildsvin med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation.
  - Framföra skoter på markerade skoterleder då marken är snötäckt
  - För tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende.
5. uppföra jakttorn
6. plantera in växter eller djur

7. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning

8. utan Länsstyrelsens tillstånd sprida kalk

B Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder och andra anläggningar för friluftslivets behov
2. skötsel av naturreservatet genom tex naturvårdsbränning eller avverkning av enskilda träd
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte

C Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar
2. framföra motordrivet fordon, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag
  - framföra skoter på markerade skoterleder då marken är snötäckt

Motiv till föreskrifter, undantag mm

A. I punkterna A1; A4; A6; A7; C1; och C2 förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

I punkt A2 förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektskador på skog i anslutning till reservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

B Punkterna B1 – B3 medger att vissa åtgärder får vidtas i reservatet. Länsstyrelsen bedömer att nyttan med dessa åtgärder är avsevärd. Information om reservatet samt anläggningar för friluftslivet bedöms idag

ofta som högst angeläget för att tillmötesgå det rörliga friluftslivet. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i reservat av denna karaktär.

C Punkterna under C inskränker allmänhetens nyttjande av området. Skogens träd är grunden för reservatets värde och får inte skadas. Matsvamp och bär får givetvis plockas i reservatet.

Fordonstrafik skulle utgöra en allvarlig störning och medföra slitageskador.

Det är tillåtet att tälta i reservatet och att elda under förutsättning att man tar hänsyn och inte stör häcknings- och spelplatser och inte skadar växande eller döda träd. Vill man inte ta med sig egen ved går det bra att plocka torra kvistar från marken eller bryta torrgrenar från växande träd utan att de skadas. Däremot får man inte elda med delar av torrakor och stubbar eller liggande döda träd, såsom lågor.

Ärendets handläggning

I samband med dåvarande Skogsvårdsstyrelsens diskussioner med markägarna och länsstyrelsen om inrättande av biotopskydd utformades istället idén att inrätta ett naturreservat för ett lite större område. Efter gränsjusteringar, sedvanlig ekonomisk värdering och förhandling med markägarna har reservatet växt fram. Vid den slutliga remissen hade ingen instans något att erinra. Reservatet bildas med äganderätt för Naturvårdsverket på Svärdsjösidan och som intrångsreservat på Envikssidan.

Upplysningar

Dispens från föreskrifter mm

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge tillstånd eller dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet.

Kungörelse

Beslutet kungörs på det sätt som gäller för författningar i allmänhet. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft omedelbart, även om beslutet överklagas.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 4.

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Maria Norrfalk

I den slutliga handläggningen deltog även Gunilla Garbergs rättsenheten, Frida Rotberger plan- och beredskapseheten, Sigrid Bergman kulturmiljöenheten och från miljövårdsenheten Jemt Anna Eriksson och Torbjörn Rynéus, den sistnämnde föredragande.

Maria Norrfalk

Torbjörn Rynéus

Deltagit

Rätts
Plan
Kultur
Miljö

Bilagor

Bilaga 1	Översiktskarta
Bilaga 2	Beslutskarta
Bilaga 3	Skötselplan
Bilaga 4	Överklagningsformulär (markägare och sakägare)

Sändlista med delgivningskvitto till markägare och sakägare

Elisabeth Thorsell Andersson, Bomsarvet 77, 781 95 Borlänge
Jonas Eklund, Lurbo 34, 790 26 Enviken
Ulf Johansson, Solhult 20, 790 26 Enviken
Lingheds jaktvårdsförening, Sören Mårsén, Borglindsv 39, 790 23 Svärdsjö
Alderbacka jaktvårdsförening, Magnus Fogd, Vasag 5, 790 26 Enviken
Falu kommun, 791 83 Falun
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Sändlista övriga

Skogsstyrelsen, Verkstadsv 8, 771 53 Ludvika
Naturskyddsföreningen i Falubygden, Magasinsg 27, 791 70 Falun
Jägareförbundet Mitt, Krontallsv 10, 791 55 Falun

Sändlista när beslutet vunnit laga kraft

Lantmäteriet, Box 1962, 791 19 Falun
Planfunktionen på Länsstyrelsen